

Nagyvárad Gazdasági Konferencia

Vezetői összefoglaló

A Nagyvárad Püspöki Palota dísztermében 2025. május 8-án, a 33. Festum Varadinum rendezvénysorozat keretében megszervezett „Mobilitás, konnektivitás és nemzetközi tőkemozgások” - 4. Nagyvárad Gazdasági Konferencia, a CED Közép-európai Gazdaságfejlesztési Hálózat Nonprofit Kft. nagyvárad regionális irodája, a Mathias Corvinus Collegium nagyvárad képzésközpontja, a Nagyvárad Római Katolikus Egyházmegye, a Romániai Magyar Közgazdász Társaság nagyvárad szervezete, valamint a Romániai Vállalkozásokért Egyesület közös szervezésében valósult meg.

Az idei eseményen Nagy Márton, Magyarország nemzetgazdasági minisztere és Tanczos Barna Románia pénzügyminisztere a két ország gazdaságpolitikáját, a közös problémákat és lehetőségeket ismertette.

A „Nemzetközi tőkemozgások” témájú kerekasztal-beszélgetésen Magyar Levente külgazdasági és külügyminiszter-helyettes úr osztotta meg gondolatait.

A „Vállalkozói Klub - Mobilitás és konnektivitás” c. kerekasztal-beszélgetés Dr. Csepeli Ádám, a Miniszterelnökség stratégiai ügyek koordinációjáért felelős helyettes államtitkára moderálásával, valamint Mozga Gábor, a MOL Románia vezérigazgatója, Wagner István vezérigazgató (Railport Arad) és Szilágyi György vezérigazgató (Rozoti Spedition) részvételével valósult meg.

Az eseményen köszöntőt mondott Cseke Attila fejlesztési, közigazgatási és közmunkálatokért felelős miniszter, Exc és Ftd. Böcskei László, a Nagyvárad Római Katolikus Egyházmegye püspöke, Szabó Ödön, az RMDSZ Bihar megyei parlamenti képviselője és ügyvezető elnöke, valamint Gönczi József, a Romániai Vállalkozásokért Egyesület (ROVE) vezetője.

I. A 33. Festum Varadinum

Az 1992-ben¹ létrejött és 2010-től egyházmegyei zarándoklati nappá nyilvánított nagyvárad **Festum Varadinum** ünnepségsorozat a kulturális identitás megőrzését a gazdasági fejlődéssel és a külhoni magyar közösségek nemzetközi kapcsolatépítésével összekötő stratégiai fontosságú gazdasági platform, mely az elmúlt években a térség egyik legfontosabb nemzetközi gazdasági fórumává vált. A multiszektoriális gazdasági konferencia célja a romániai gazdasági lehetőségek ismertetése, az anyaországi- és határon túli magyar üzleti kapcsolatok erősítése, találkozási pont biztosítása a magyarországi és partiumi vállalkozók, döntéshozók és szakértők számára, a határon átnyúló gazdasági mobilitás, partnerségek és közös fejlesztések támogatása.

II. Köszöntőbeszéd a szervezők részéről

A rendezvény házigazdjaként Exc. Böcskei László, a Nagyvárad Római Katolikus Egyházmegye püspöke köszöntötte a megjelenteket és a II. vatikáni zsinat liturgikus konstitúciójának bevezetőjét idézte: „Az ember megteremtője, középpontja és célja az egész gazdasági életnek”, mely a világ és

---

az egyház mai viszonyát ábrázolja. Püspök úr köszöntőjében a rendezvény két kiemelt céljára hívta fel a figyelmet: a kapcsolatra és a kapcsolódásra. **A gazdasági élet középpontja az ember, érte és általa történik minden, a jövőbe vetett elképzeléseink, a gazdaságpolitikáink is csak annyira tarthatók, amennyiben embertől emberig vezetnek el bennünket.** Az egyház figyelemmel követi azokat a folyamatokat, melyek egy egészséges és mindenki boldogulását szolgáló gazdasági fejlődést biztosítanak.

Cseke Attila fejlesztési, közigazgatási és közmunkálatokért felelős miniszter, az RMDSZ Bihar megyei szervezetének elnöke kiemelte, hogy minden gazdasági fórum egyfajta helyzetkép az aktuális kihívásokról, problémákról, kérdésekről és az ezekre adott megfelelő válaszokról. Miniszter úr emlékeztetett, hogy az elmúlt héten az utóbbi húsz év legnagyobb kormányzati reformját hajtották végre azáltal, hogy a beruházások szakvéleményezési ajánlását, bürokratikus eljárását radikálisan egyszerűsítették. Amíg az RMDSZ kormányon lesz, addig az tartalmas jelenlét lesz, ígérte a tárcavezető.

Szabó Ödön parlamenti képviselő, az RMDSZ Bihar megyei ügyvezető elnöke köszöntőjében kiemelte, hogy az idei 33. Festum Varadinum nyolcvan szervezet összefogásával, több mint 270 eseménnyel várja az érdeklődőket és legalább 300 ezer embert szeretnének megszólítani. **Elnök úr a romániai elnökválasztás második fordulója kapcsán megjegyezte, hogy amikor „A mi világunk” elnevezést a rendezvény alcímeként megalkották, még nem sejtették, hogy ez egy májusi választáson megkérdőjelezhetővé válik.** Rendkívül fontos, hogy Magyarország és Románia, valamint az erdélyi közösség életét a fejlesztés, a kapcsolat és a gazdasági együttműködés határozza meg, hangsúlyozta.

Gönczi József, a Romániai Vállalkozásokért Egyesület (ROVE) vezetője kijelentette: a valódi fejlődés nemcsak számokban, fejlesztésekben, beruházásokban és egyéb mutatókban mérhető, hanem abban is, ahogyan egy közösség együtt tud gondolkodni, tanulni és cselekedni.

III. „A gazdaság a legfontosabb, ez minden felett áll” – Nagy Márton nemzetgazdasági miniszter úr előadása

Nagy Márton nemzetgazdasági miniszter úr előadásában a stabilitás fontosságát hangsúlyozta, valamint a gazdasági semlegesség koncepcióján alapuló magyar gazdaságpolitika 6 pillért magában foglaló célrendszerét ismertette. Ennek alapján minden típusú blokkosodás kerülendő és ki kell maradni azokból a konfliktusokból, melyek a Kelet és Nyugat közötti választásra kényszerítenének, legyen szó finanszírozásról, beruházásokról, piacokról, technológiáról vagy pedig energiasemlegességről.

A 6 pillér a KKV-k fejlesztése (finanszírozás és adócsökkentés), a 4 000 milliárd forintból megvalósuló „150 gyár építése” program, a kormányzat által már korábban megkezdett családokra koncentráló adócsökkentő politika (SZJA mentesség, CSÉD, GYED stb.), a lakhatás kérdése és a bérkonvergencia megteremtése, az infláció elleni program, különös tekintettel a kiskereskedelmi árréskorlátozásra.

A KKV-k finanszírozására létrehozott **Demján Sándor Program** 1 400 milliárd forintot fordít a magyar vállalkozások fejlesztésére. A Magyarországra beáramló külföldi tőke (FDI) kapcsán Miniszter úr kiemelte, hogy a következő időszakban a keleti nyitásnak köszönhetően **az ország stabilitását és gazdasági növekedését biztosító, elsősorban autóiipari, gyártói és beszállítói nagyberuházások** valósulnak meg.

A **CATL akkumulátorgyár**, valamint **Szegeden a BYD**, teljes értékláncot és gyártási folyamatot magába foglaló üze me közel 5 000 milliárd Ft-os beruházással jön létre. Miniszter úr rámutatott, hogy ugyan az autó akkumulátor ipar fluktuál, ennek ellenére hosszútávon ez lesz a jövő.

A Magyar Kormány a **családpolitika** tekintetében fontos demográfiai kérdésre reflektálva, a gyermekvállalás anyagi oldalát is támogatva, **Európa legnagyobb adócsökkentési programját** hajtja végre. **A 4 gyermekes anyák teljes SZJA adómentességét 2025. októberétől a 3 gyermekes anyák, 2026. januárjától több lépcsőben a 2 gyermekes anyák csoportjára is kiterjesztik.**

Az **infláció elleni intézkedések** kapcsán Miniszter úr kiemelte, hogy az inflációt kordában kell tartani és a kormányzat mindent megtesz a magas árak visszaszorítása érdekében, ugyanis a magas infláció visszaveti a fogyasztást, ami pedig a vállalatoknak és a költségvetésnek okoz sérülést. A 2025. március 17-én életbe lépett **inflációt érintő kormányzati intézkedés** 30 alapvető élelmiszerkategória árrését 10%-on, a háztartási cikkek és higiéniai termékekét 15%-on maximalizálta.

A lakhatás 10+1 programban 11 intézkedési tervet dolgoztak ki, melyben többek között az Airbnb feltételek szigorítása, a megfelelő számú kollégiumi férőhelyek biztosítása, a fiatalok lakhatási problémáját kezelő lakásprogram, kedvezményes ÁFA, vidéki otthonfelújítási program szerepel. A program egyik **leginnovatívabb eleme az új lakásfejlesztési tőkeprogram**, mely nagy ingatlanfejlesztők bevonásával és támogatásával szeretné elérni, hogy a rendelkezésre álló 300 milliárd Ft-os ingatlanalap és létrejövő állami részesedés révén olyan lakóparkok épüljenek, melyek megfizethető áron biztosítanak új lakóingatlan vásárlási lehetőséget a lakosság számára.

A magyar gazdaságpolitika alapját a költségvetési egyensúly megteremtése, a beruházás vezérelt növekedés biztosítása és az alacsonyan tartott infláció adja, mert bár gazdasági növekedés rövid távon belső fogyasztással is elérhető, hosszú távon csak beruházások fejlesztése által lehet fenntartani. A magyar beruházási ráta jelenleg 18 százalékra csökkent, de ez még nem aggodalomra okot adó tényező. Magyarország elhelyezkedéséből adódóan logisztikai hubnak tekinthető, a különböző országok kikötői a Magyarországot is étszelő úthálózatokkal van összekötve.

Az ország **népességarányosan az egyik legjobb és legkiterjedtebb autópályahálózattal rendelkezik**, a repterek cargo-forgalma növekedett, a zöldátállítás pedig rendkívül fontossá tette és teszi a vasúti hálózatot, ennek ellenére további úthálózati fejlesztések szükségesek.

Magyarország és Románia viszonyában Miniszter úr kiemelte, hogy Németország után 8 milliárd euróval Románia Magyarország második legnagyobb exportpartnere, a magyar import

értéke pedig 3,5 milliárd eurót tesz ki. A két ország kereskedelmében a gépek, az energiahordozók (áram), a gyógy- és vegyipari termékek, illetve a mezőgazdasági és élelmiszeripari termékek a legmeghatározóbbak. A legnagyobb nemzeti vállalatink közül a Richter Gedeon, a MOL, a WizzAir, a Hell Energy és az UBM is jelen van a román piacon. **A Romániába irányuló magyar kifizetések kapcsán az elmúlt években jelentősen növekedett a kihelyezett tőke értéke, a romániai kifizetések részesedése 6,5% körül mozgott.** *„A Romániába irányuló magyar kifizetések jelentősen növekedtek az elmúlt években.*

A magyar uniós elnökség alatt Románia a schengeni övezet tagja lett, ami új lendületet adhat a két ország gazdasági együttműködésének” emelte ki Miniszter úr.

IV. „Románia jelenleg az ideiglenesség országa” – Tánczos Barna, Románia pénzügyminiszterének előadása

Tánczos Barna pénzügyminiszter szerint Románia a politikai válsághelyzetben jelenleg az „ideiglenesség” országa, mivel ideiglenes államfő van az ország élén, ideiglenes miniszterelnöke, miniszterei és ideiglenes szenátusi elnöke van, mégis bízik abban, hogy ez az instabilitás nem nyomja rá bélyegét az ország gazdaságának egészséges működésére, mivel a vállalkozások számára stabil és kiszámítható gazdasági környezetet szükséges.

A tavaly decemberi, valamint a 2025. május 4-ei elnökválasztás első fordulója alapján és a bizonytalan kilátások miatt a pénzügyminiszter nem bocsátkozott hosszú távú elemzésekbe, ugyanakkor kifejtette, hogy **a decemberi elnökválasztás körüli események sokként hatottak a román gazdaságra**, az év első 2-3 hónapjában tapasztalt belső fogyasztáscsökkenés áprilisra ugyan stabilizálódott, de a május 4-ei választás eredménye ismét visszavetette.

A román gazdaság ideji növekedése 2,5% körül várható, ami a bevételek konszolidálására teremt lehetőséget, valamint arra, hogy a belső fogyasztás által generált gazdasági növekedésről a beruházásokra álljanak át, ugyanakkor mindez stabilitás nélkül nem képzelhető el. **A román költségvetési hiány finanszírozása** kapcsán a miniszter kifejtette, hogy míg **Magyarország 4%-os kamattal tudja euró alapú hitelből, addig Románia 7,3% euró és 8,8% dollár kamatozású hitelből tudja finanszírozni költségvetési hiányát.** Románia számára óriási költségekkel jár a költségvetési hiány finanszírozása, összehasonlításként: míg az eddig megvalósult legnagyobb román fejlesztési program, az 5-6 éves lefutású Anghel Saligny Terv összköltsége 65 milliárd lej (kb. 5 330 milliárd Ft), addig az ország kamatköltsége csak ebben az évben a 62 milliárd lejt (kb. 5 002 milliárd Ft) fogja megközelíteni. A januári schengeni csatlakozás előnyét a román–magyar határ menti vállalkozások már most érzik és további lehetőségeket is látnak a kétoldalú gazdasági kapcsolatok fellendítésében. *„Nem szabad tehát veszni hagynunk ezt a lehetőséget egy elhúzódoó politikai válsággal és egy olyan államfővel, aki hátat fordítana az ország európai partnereinek. Május 18-án ez is a tét”* hangsúlyozta a tárcavezető.

V. „Nemzetközi tőke mozgások” témájú kerekasztal-beszélgetés Magyar Levente miniszterhelyettes úr és Bálint Csaba vezetőtanácsi tag, a Román Nemzeti Bank Igazgatótanácsának tagja részvételével

A kerekasztal-beszélgetésen **Magyar Levente miniszterhelyettes úr** hangsúlyozta: már most látszik, hogy a várakozásoknak megfelelően a magyar-román határtérségben a határ megnyitása óriási energiákat szabadított fel és **a határnyitás pozitív hatásai már ilyen rövid idő alatt is érezhetőek: a közlekedési kapcsolatok élénkebbé váltak, a gazdasági aktivitás tovább fokozódott és a korábbi tíz helyett tizenhét határátkelő üzemel majd hamarosan a két ország között.** A száz éve szétválasztott régiók adminisztratív és fizikai akadályok nélküli újra együtt fejlődése hatalmas potenciált rejt. Épülnek az új autópálya-kapcsolatok, fejlődik a vasúti infrastruktúra, **a fizikai határátkelési lehetőségek megtöbbszöröződnek**, mely már önmagában is nagy előrelépés, azonban a legfontosabb az, hogy az emberek várakozás nélkül lephetnek át a határon. Megkerülhetetlen tény, hogy Nyugat-Románia óriási fejlődésen ment keresztül az utóbbi években és ez Magyarország keleti részének, a közös határtérségnek is komoly esélyt jelent, hogy a nyugat-romániai fejlődés pozitív hatásaiból részesüljön, ugyanakkor a magyarországi oldalon lévő ipari központok, Debrecen vagy pedig legújabban Szeged a román oldaláról vonzhatnak be munkaerőt, vállalkozásokat és befektetéseket. *„Mi arra számítunk, és az első hónapok tanulsága is erről szól, hogy fokozódni fog a gazdasági aktivitás a határtérségben és természetesen akkor még nem beszéltünk azokról a térségekről, amelyek más részeiben találhatóak a két országnak, azok között is könnyebb lesz a kommunikáció, hiszen ugyanazon a határon kelnek át, mint a határ mellett élők”.* A határnyitás, a határ mentén élők számára teljesen új világot fog kialakítani a közel félezer kilométeres magyar-román határon mind a két nép, mind a két közösség számára, etnikumtól függetlenül.

Bálint Csaba a Román Nemzeti Bank Igazgatótanácsának tagja a román gazdaság elmúlt években tapasztalható felgyorsult változásait, az iparosodás és beruházások fejlődését, a digitális átállás fontosságát és a jelenlegi bizonytalan politikai helyzet káros hatásait emelte ki.

VI. „Vállalkozói Klub – Mobilitás és konnektivitás”

A **Dr. Csepeti Ádám, a Miniszterelnökség stratégiai ügyek koordinációjáért felelős helyettes államtitkára** moderálásával, valamint **Mozga Gábor, a MOL Románia vezérigazgatója**, **Wagner István vezérigazgató** (Railport Arad) és **Szilágyi György vezérigazgató** (Rozoti Spedition) részvételével zajló beszélgetésen Mozga Gábor vezérigazgató úr a MOL Románia **működésének elmúlt 30 évét méltatta a román piacon**, valamint kiemelte, hogy a 80 éves iparági múlttal és 3 finomítóval rendelkező, több mint 30 országban jelenlévő budapesti központú nemzetközi olaj- és gázipari vállalat **első nemzetközi töltőállomása 1995-ben Nagyszalontán épült meg.** A vasúti felújításokkal kapcsolatban Vezérigazgató úr megjegyezte, hogy a vállalat számára a vasúti felújítások miatti lezárások, elterelések, akár pár perces vonatkésések a nyersanyag vasúti szállításában komoly logisztikai problémát jelentenek. A vasúti felújítások miatti akadályok a kőolaj szállításának logisztikájában a térségi felhasználók számára szinte azonnal érzékelhető problémát okozhatnak, egyes számítások szerint a kialakult energia ellátási hiány már egy órán belül

érzékelhetővé válik a kutaknál és végfelhasználóknál. **A beszélgetés során a cégvezetők egyetértettek abban, hogy a belső politikai instabilitás bizonytalan és kiszámíthatatlan működési kereteket teremt, valamint a túlzott román bürokrácia, a munkaerőhiány, a növekvő költségek működési kihívást jelentenek.**

Forrás: Magyarország Főkonzulátusa, Kolozsvár